

Valtuustoaloite / Varhaiskasvatuksen tilaongelmat / Perttu Kovesjärvi, Avoimuus

Kaupunginhallitus 18.11.2024 § 296

Kaupunginvaltuuston kokouksessa 55 § / 11.11.2024 annettiin seuraavan sisältöinen valtuustoaloite:

”Parkanon Kaupunginvaltuustolle
Valtuustoaloite

Varhaiskasvatuksen tilaongelman helpottamiseksi selvitetään mahdollisuutta järjestää koulutyö ja esikoulu Kaarnassa kahdessa vuorossa.

Lapsuusvaiheessa ihmisen sisäinen kello on sellainen, että aamulla herätään yleensä varhain. Kun tullaan murrosikään, sisäinen kello siirtyy eteenpäin. Varhaiset aamuhätykset tuottavat vaikeuksia ja illalla on helppo valvoa pitkään.

Täten olisi syytä pohtia mahdollisuutta järjestää koulutyö siten, että kolmen nuorimman ikäluokan, esikoulu, ykkös- ja kakkosluokka, koulupäivä on 8-12 ja kolmen vanhimman ikäluokan koulupäivä on 12-18. Silloin pienimmät ja isoimmat koululaiset voisivat käyttää samoja tiloja.

Tämä toimenpide siirtäisi esikouluikäluokan pois nykyisistä varhaiskasvatuksen tiloista ja olisi lähes puoliratkaisua (50/120) varhaiskasvatuksen nykyiseen tilaongelmaan. Samalla tulisi helpotusta myös Kaarnassa vallitsevaan tilanahtauteen.

Parkanossa 11.11.2024
Perttu Kovesjärvi, avoimuus”

Liitteenä
Valtuustoaloite varhaiskasvatuksen tilaongelmat

Valmistelija kaupunginsihteeri Anne Ranta

Esittelijä Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus lähettää valtuustoaloitteen sivistystoimen toimialan valmisteltavaksi.

Käsittely

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus on lähettänyt sivistystoimelle valmisteltavaksi valtuustoaloitteen varhaiskasvatuksen tilaongelmista.

Aloitteessa otetaan kantaa kolmen nuorimman ja kolmen vanhimman ikäluokan koulutyön järjestämiseen. Nuoremmaksi ikäluokaksi mainitaan esikoululaiset, ykkös- ja kakkosluokkalaiset, ja vanhemmaksi ikäluokaksi katsotaan yläkoulun 7-9 vuosiluokat. Väliin jäävien 3-6 vuosiluokkien opetus tapahtuisi entiseen tapaan. Myöskään lukiolaisten koulutyön järjestämisestä aloite ei koske. 3-6 luokkalaiset ja lukiolaiset olisivat siinä tapauksessa koulussa tavalliseen tapaan, eikä heidän käytössään olevia tiloja voitaisi käyttää esioppilaiden ja 1-2. luokkien opetuksessa.

On syytä ottaa huomioon, että esiopetuksen lisäksi lapsella on mahdollisuus osallistua tarvittaessa täydentävään varhaiskasvatukseen aamuisin ennen esiopetuksen alkua tai sen jälkeen iltapäivällä. Täydentävää varhaiskasvatusta järjestetään Parkanossa varhaiskasvatuksen tiloissa. Esiopetuksen siirtäminen Kaarnaan ei poista tilatarvetta täydentävälle varhaiskasvatukselle.

1. ja 2. luokkalaisilla on keskimäärin 4 oppituntia päivässä. Lukujärjestyksessä on myös jakotunteja, jolloin osa ryhmästä tulee kahdeksaan ja pääsee puolelta päivin, osa ryhmästä tulee yhdeksään, ja pääsee klo 13.00 aikoihin. Jakotuntien pitäminen ei onnistuisi kaksivuorojärjestelmässä.

Valtioneuvoston toukokuussa 2024 tehdyn päätöksen mukaisesti perusopetuslaissa tarkoitetun opetuksen valtakunnallisista tavoitteista ja tuntijakoa koskevaa asetusta on muutettu. Niin sanotun tuntijakoasetuksen muutoksella vuosiluokilla 1.-2. äidinkieli ja kirjallisuus -oppiaineen ja matematiikan opetusta lisättiin yhdellä vuosiviikkotunnilla. Lisäksi vuosiluokille 3.-6. lisättiin yksi vuosiviikkotunti äidinkieli ja kirjallisuus -oppiainetta. Samalla myös perusopetusasetusta muutettiin siten, että opetuksen keskimääräisiä vähimmäistuntimääriä työviikossa nostettiin. Tuntijakoasetuksen ja perusopetusasetuksen muutokset tulevat voimaan 1.8.2025. Tämän seurauksena vähimmäistuntimäärä tulee kasvamaan, ja tuntien mahdolluttaminen aloitteen mukaiseen koulupäivien pituuksiin olisi mahdotonta.

Kouluruokailu järjestetään tällä hetkellä niin, että alimmat luokat ruokailevat klo 9.50 – 10.20 välisenä aikana, ja 3-6 luokkalaiset klo 10.50 – 11.15 välillä. Yläkoulu- ja lukio ruokailee klo 11.15 – 12.00 välillä. Koulutyön järjestäminen kahdessa vuorossa tarkoittaisi, että ruokailu pitäisi järjestää alimmille luokille ja vanhimille ikäluokalle eri aikaan kuin nyt. Lisäksi kouluruokailusuositusten mukaan oppilaille tulee tarjota mahdollisuus maksuttomaan ravitsevaan välipalaan, jos koulupäivä jatkuu yli kolme tuntia koululounaan jälkeen. Näiden seikkojen vuoksi keittiöhenkilökuntaan tarvittaisiin lisäresurssia. Ruokailuun liittyvät kustannukset kasvaisivat selkeästi.

Parkanon kaupungin koulukuljetussäännön mukaan kunta järjestää maksuttoman koulukuljetuksen, jos esioppilaan tai 1.-2. vuosiluokan oppilaan koulumatka on neljää kilometriä pidempi. 3.- 9. vuosiluokan oppilaille kunta järjestää maksuttoman koulukuljetuksen, mikäli matka on

viittä kilometriä pidempi. Jokaisella vuosiluokalla on kuljetusoppilaita. Koulutyön järjestäminen kahdessa vuorossa tarkoittaisi koulukuljetuskustannusten kaksinkertaistumista.

Lapsilla ja nuorilla on harrastuksia vapaa-aikanaan koulupäivän jälkeen. Koulupäivän kestäminen klo 18.00 saakka vaikuttaisi mahdollisuuteen osallistua harrastuksiin ja vapaa-ajan viettämiseen. Perheillä voisi tulla haasteelliseksi järjestää vapaa-aikansa, ja seurat, järjestöt ym. joutuisivat suunnittelemaan harrastusaikataulut uudelleen.

Aineenopettajien päivät muodostuisivat pitkäksi. Esimerkiksi kieliä ja taitoja ja taideaineita saattaa opettaa muu kuin luokanopettaja, yläkoululaisten opetus tapahtuu kokonaan aineenopettajien toimesta. Jos opettajan tulisi pitää opetustuntinsa klo 8 – 18 välillä, tähän halukkaita opettajia olisi haastavaa löytää. Oppilaalla on myös oikeus saada maksutta opiskeluhoitoa, jota opetukseen osallistuminen edellyttää. Myös opiskeluhoiton työntekijöiden työaika tulisi kasvamaan merkittävästi kahden vuoron järjestelmässä.

Perusopetuksen tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Yläkoulu- ja lukioikäisille aikaiset kouluaamut saattavat olla vaikeita, koska unirytmimuuttuu puberteetti-iässä. Nukahtamiseen vaikuttavan melatoniinin erityshuippu tulee myöhemmin sitä mukaa kun sukuhormonit lisääntyvät. Tämä viivästyttää nukahtamista. Alakoululaisille aikaisemmat aamut ovat usein helpompia, sillä monen lapsen vanhemmat lähtevät samaan aikaan töihin, eikä lapselle tarvitse järjestää aamupäivätoimintaa. Monet pienemmät lapset ovat myös aamuisin virkeämpiä. Lasten unirytmia ja koulun alkamisajan vaikutuksia on pyritty selvittämään. Esimerkiksi Kajaanissa yläkoululaiset saivat Ylen uutisen mukaan (28.3.2023) päättää menevätkö kouluun aamulla yhdeksäksi vai kahdeksaksi. Kyselyyn vastasi 585 oppilasta, joista 52 prosenttia oli kahdeksan aamujen kannalla. Vastaajat kokivat, että harrastaminen, kouluun kulkeminen ja läksyjen tekeminen helpottuu, jos koulu alkaa kahdeksalta. Koulupäivien alkamisen myöhentämistä on perusteltu sillä, että nuoret saisivat nukkua enemmän. Helsingin yliopiston Sleep and mind -tutkimusryhmän tutkijatohtori Liisa Kuulan mukaan tutkimukset eivät kuitenkaan juuri tätä tue: aluksi unta saattaa tulla lisää, mutta pitempi seuranta on osoittanut, että nuoret siirtävät nukkumaanmenoa ja univaikeudet saattavat jopa lisääntyä. Unirytmien kannalta ei olisi hyödyllistä, jos lapset tottuisivat yläkoulussa siihen, että koulu alkaa kahdeltatoista, ja toiselle asteelle ammattikouluun tai lukioon siirryttäessä jälleen aamulla.

Edellä esitettyjen seikkojen ja selkeän kustannusten lisääntymisen vuoksi varhaiskasvatuksen tila-asioiden ratkaisuksi ei ole tarkoituksenmukaista eikä mahdollista ryhtyä järjestämään koulutyötä niin, että esioppilaat, 1. ja 2. vuosiluokkien oppilaat kävisivät koulua klo 8.00 – 12.00, ja yläkoulun oppilaat klo 12.00 – 18.00.

Valmistelija: Ville Paldanius, p. 044 7865 501

Esittelijä

Sivistysjohtaja Ville Paldanius

Päätösehdotus

Sivistyslautakunta antaa ylläolevan vastauksen aloitteeseen ja toteaa, ettei aloitetta kannata toteuttaa. Sivistyslautakunta toteaa aloitteen loppuun käsitellyksi ja lähettää aloitteen kaupunginhallitukselle ja edelleen valtuustolle tiedoksi ja todettavaksi loppuun käsitellyksi.

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.

Kaupunginhallitus 03.03.2025 § 58
1238/00.01.03.01.01/2024

Valmistelija: Ville Paldanius, p. 044 7865 501

Esittelijä Kaupunginjohtaja Aki Viitasaari

Päätösehdotus Kaupunginhallitus merkitsee tiedokseen yllä olevan sivistyslautakunnan vastauksen aloitteeseen ja lähettää aloitteen valtuustolle tiedoksi ja todettavaksi loppuun käsitellyksi.

Käsittely

Päätös Hyväksyttiin yksimielisesti.